

2 වන පරිච්ඡේදය

2 භෞතික පසුබිම

2.1 භූ විෂමතාවය

මෙම කොට්ඨාසයේ උපරිම උස මීටර් 20 කි.එයද කුඩා ස්ථාන 2 කින් පමණක් පෙන්වන අතර සෙසු ප්‍රදේශ මීටර් 10 ක් පමණ සහ සමහර ස්ථානවල ඊට වඩා පහල උන්නතාංශයක පිහිටා ඇත.

2.2 ජල වහන රටාව

කුඩා ඇළ හා ජල මාර්ග පද්ධතියකින් හා බොල්ගොඩ ජලාශයේ කොටසකින්ද මෙම කොට්ඨාසයේ ජලවහන පද්ධතිය සමන්විත වී තිබේ. බොල්ගොඩ ජලාශය ග්‍රාම නිලධාරි වසම් 09 ක් පුරා විහිදේ. එම වසම් ලෙස ජඹුරලිය තුම්බෝවිල උතුර ,වැවල නැගෙනහිර,වැවල බටහිර,සුවාරපොල නැගෙනහිර ,හැඩිගම ,දැල්තර නැගෙනහිර,දම්පේ ,කහපොල යන වසම් අයත්වේ. වේරස් ගඟ වේරහැර දකුණ,වේරහැර උතුර වසම් හරහා මෙම කොට්ඨාසය තුල ව්‍යාප්තව ඇත. කැස්බෑව නැගෙනහිර වසමේ පිහිටා ඇති කැස්බෑව වැව ද කොට්ඨාසයේ ජලවහන රටාවේ සුවිශේෂී අංගයක් වේ.

කෘෂි කර්මාන්තයේදී විශේෂයෙන් වී වගාව,මිරිදිය ධීවර කර්මාන්තය මෙන්ම සංචාරක කර්මාන්තය වැනි ක්ෂේත්‍ර සඳහා මෙම ජල මාර්ග භාවිතා කරයි. සමස්තයක් වශයෙන් ආර්ථික සමාජීය සංස්කෘතික හා පාරිසරික සම්බුලිතතාවය ආරක්ෂා කරගැනීම සඳහා මෙම ජල වහන රටාවන්ගෙන් මහඟු සේවයක් කොට්ඨාසයට හිමිවී ඇත.

2.3 පස

ශ්‍රී ලංකාවේ පාංශු වර්ගීකරණය අනුව පාංශු කාණ්ඩ 2ක් මෙම කොට්ඨාසයට ඇතුළත්ව ඇත. ඉන් එකක් නම් රතු-කහ පොඩිසෝලික් පසය. මෙම වර්ගය මෘදු හෝ තද ලැටරයිට් සමඟ මිශ්‍රව ව්‍යාප්ත වී ඇත. බොහෝවිට මද උස් බවක් ඇති ප්‍රදේශවල හා රැලි සහිත බිම්වල මෙම පාංශු ව්‍යාප්තිය දක්නට ඇත. දෙවන පාංශු වර්ගය වන වගුරු හා අර්ධ වගුරු පස තැනිතලා පහත් බිම්වල පැතිරී ඇත. වගුරු බිම් හැරුණු විට ඉතිරි කොටසේ වී වගාව දක්නට ලැබෙන්නේ මෙම පස් වර්ගය සහිත ප්‍රදේශ වලය.

2.4 ඛනිජ සම්පත්

කැස්බෑව ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය ප්‍රධාන භූවිද්‍යා කලාප 3 කට බෙදා දැක්විය හැකිය. මෙම පාෂාණ වර්ග 3 ම භූ විද්‍යා කාල නිර්ණයට අනුව ප්‍රාග් කේන්ද්‍රීය යුගයට අයත් වන අතර ප්‍රධාන වශයෙන් නයිස් පාෂාණ ගණයට අයත් වේ.

ශාන්තකයිටි වර්ගය ප්‍රාග් කේන්ද්‍රීය යුගයේ උස්බිම් ශ්‍රේණියට අයත් වන අතර බයෝටයිට් නයිස් හෝන්බ්ලෙන්ඩ් වර්ගය, Cordierite-Garnet හා, Granulite වර්ගය එම යුගයේම විජයානු ශ්‍රේණියට අයත් පාෂාණ වේ.

කැස්බෑව ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයේ ජලාශ වලට අයත් භූමිය හැඳුණු විට අනෙකුත් ප්‍රදේශ වල පවත්නා පාෂාණ හා ඒවා ව්‍යාප්ත එම තිබෙන වර්ග ප්‍රමාණයන් පහත වගුවේ දැක්වේ. පාෂාණ වල නාමයන් භාවිතයේ පහසුව උදෙසා ඉංග්‍රීසි බසින් සඳහන් කර ඇත

කැස්බෑව ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයේ ඛනිජ සම්පත්

පාෂාණ වර්ගය	වර්ග ප්‍රමාණය හෙක්ටයාර්	ප්‍රතිශතය
Condierite-govinet granulite or gneiss	2347.5	43.18%
Hornblende gneiss, hornblende biotite gneiss, biotite gneiss	1880	34.58%
Charmokite chypersthene, biopsied gneiss or granulite bearing hornblende, biotite, govinet, charnockite gneiss	854	15.70%
	5081.5	93.46%
Water		6.54%

මූලාශ්‍රය - සිතියම් ප්‍රාදේශීය සංග්‍රහය, ඉඩම් පරිහරණ ප්‍රතිපත්ති සැලසුම් දෙපාර්තමේන්තුව

2.5 දේශගුණය

කැස්බෑව ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසය කෘෂි දේශගුණික කලාප වර්ගීකරණය අනුව පහත රට තෙත් කලාපයට අයත් වේ.

වාර්ෂික වර්ෂාපතනය හා උෂ්ණත්වය

ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන දේශගුණික කලාප අතර පහතරට තෙත් කලාපයට අයත් වන මෙම ප්‍රදේශයට ලැබෙන වර්ෂාපතනයේ මාසික විචල්‍යතාවක් පහත දැක්වේ.

අප්‍රේල්, මැයි, ජූනි මාසවල සිට සැප්තැම්බර් අවසානය දක්වා නිරිත දිග මෝසම් බලපෑම් මගින් වර්ෂාව ලැබෙන අතර ඔක්තෝම්බර්, නොවැම්බර් මාසවල පවත්නා සරත් සංවහන වැසි කාලයද වර්ෂාපතනය උපරිමයක් දක්වාලයි.

කැස්බෑව කොට්ඨාසයේ වාර්ෂික වර්ෂාපතනය හා උෂ්ණත්වය

මාසය	වර්ෂාපතනය මිලිමීටර්	උපරිම උෂ්ණත්වය සෙල්සියස් අංශක	අවම උෂ්ණත්වය සෙල්සියස් අංශක
ජනවාරි	214.7	31.2	24.2
පෙබරවාරි	3.4	32.6	24.4
මාර්තු	206.0	32.7	24.8
අප්‍රේල්	252.7	33.3	26.0
මැයි	357.7	32.8	26.2
ජූනි	276.5	32.4	26.8
ජූලි	162.3	31.8	26.6
අගෝස්තු	143.1	31.1	26.2
සැප්තැම්බර්	142.0	31.6	26.0
ඔක්තෝබර්	344.3	31.1	25.1
නොවැම්බර්	349.3	30.5	24.1
දෙසැම්බර්	68.2	31.9	24.0

මූලාශ්‍රය- කාලගුණ විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව

2.6 ස්වභාවික වෘක්ෂලතා

ස්වභාවිකව වැඩෙන වෘක්ෂලතා අදාළ භූමියට අනුකූල වන ඵලදායී වගාවන් තීරණය කර ගැනීමට ඉවහල් වන සම්පතකි. ප්‍රදේශයේ පස අනුව ප්‍රධාන කලාප 3ක් හඳුනා ගනී.

- ❖ ගංගාශ්‍රිත වගුරු පස ආශ්‍රිත වෘක්ෂලතා
- ❖ දියලු පස් කලාප ආශ්‍රිත වෘක්ෂලතා
- ❖ රතු පොඩිසෝල් පස ආශ්‍රිත වෘක්ෂලතා

පස හා ජල සම්බන්ධතාව හා වෘක්ෂලතාවන්ගේ ශාරීරික ලක්ෂණ අනුව ප්‍රභේද 5කින් දැක්විය හැකිය.

- 1.කුඩා කොළ සහිත මිටි පඳුරු (ජල හිඟයට ඔරොත්තු දෙන)
- 2.උසින් වැඩි පුළුල් මුල් කලාප
- 3.පටු මුල් කලාප සහිත මිටි පඳුරු සහ වැල් වර්ග
- 4.උසින් වැඩි හා අඩු තෘණ වර්ග
- 5.කඩොලාන වර්ගයේ වෘක්ෂලතා

ස්වභාවික හා රක්ෂිත වනාන්තර

දිවයිනේ වෙනත් ප්‍රදේශවල මෙන් මූලික ගණයේ වනාන්තර යැයි හඳුනා ගත හැකි වනාන්තර නැති වුවත් වගා නොකළ මුඩු බිම් වශයෙන් හැඳින්වෙන ඉතා කුඩා ප්‍රමාණයේ ලඳු කැලෑ හා බොල්ගොඩ ගහට සම්බන්ධ වන ඇල මාර්ගවල යාබදව දකුණු සීමාව දිගටත් පිහිටි වගුරු හා කැලෑ වශයෙන් ඇති බිම් කොටස් දක්නට ලැබේ. මෙම ගංගා ආශ්‍රිත වූ බිම් ප්‍රදේශයේ ප්‍රමාණය අක්කර 353ක් වේ. එය ප්‍රදේශයේ මුලු බිමෙන් 2% කි. මින් වගාව සඳහා කෙටි කාලීනව යොදා ගත හැකි බිම් ප්‍රමාණය අක්කර 197 කි.

මූලාශ්‍රය - සම්පත් පැතිකඩ-2021

2.7 ඉඩම් පරිහරණය

අනු අංකය	ඉඩම් පරිහරණය පිළිබඳ ප්‍රමාණ තොරතුරු	ප්‍රමාණය (හෙක්ටයාර්)
1	ගෙවතු	3126
2	නාගරික ප්‍රදේශ	1325
3	කර්මාන්ත	117
4	ක්‍රීඩාපිටි	16
5	සුසාන භූමි	4
6	කසළ කළමනාකරණ ඉඩම්	13
7	රබර්	52
8	පොල්	69
9	කුඹුරු	527
10	කුරුඳු	2
11	කෙසෙල්	1
12	මිශ්‍ර වගාව හා ස්ථිර හෝග	43
13	කාලීන බෝග	37
14	පුරන් කුඹුරු	330
15	අත්හරින ලද රබර්	2

අනු අංකය	ඉඩම් පරිහරණය පිළිබඳ ප්‍රමාණ තොරතුරු	ප්‍රමාණය (හෙක්ටයාර්)
16	ලදු කැලෑ	30
17	වගුරු බිම්	266
18	මහා වාරිමාර්ග	27
19	සුළු වාරිමාර්ග	27
20	ගංගා	274
21	දිය පහරවල්	5
22	වැව්	35
23	ඇල මාර්ග	12
24	දිය උල්පත්	8
25	ජල රැඳවුම්	1
26	උභය පරිහරණ ඉඩම්	15
	එකතුව	6400

මූලාශ්‍රය- ඉඩම් පරිහරණ සැලසුම් නිලධාරී

